

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพ
และกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร

นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

พ.ศ. 2559

แบบสรุปผู้บริหาร
[Executive Summary]

---

1. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัย/แผนงานวิจัย

1.1 ชื่อเรื่อง

(ภาษาไทย) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร

(ภาษาอังกฤษ) The Result of Cooperative Learning in Professional Ethics and Public Health Law of Public Health Students.

1.2 ชื่อคณะผู้วิจัย นาย นิธิพงศ์ ศรีบุญจมาศ

หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หมายเลขโทรศัพท์ 083 6232363 โทรสาร.....

1.3 งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย

ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2528 งบประมาณที่ได้รับ 10,000 บาท

ระยะเวลาทำวิจัย ตั้งแต่ (เดือน ปี) กุมภาพันธ์ 2558 ถึง(เดือน ปี) กุมภาพันธ์ 2559

2. สรุปโครงการวิจัย

สภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนยังเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะตัว ทำให้เกิดการแข่งขันกันเป็นรายบุคคล ส่งผลให้นักเรียนขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ขาดคุณลักษณะในการรู้จักการทำงานร่วมกันไม่รู้จักบทบาทหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมซึ่งจะเป็นผลเสียต่อประเทศชาติในอนาคต ทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ในทางสังคมต่ำและยังมีผลเสียต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยลดลง ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จอันเป็นผลมาจากคนไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นกลุ่ม การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคนสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข
2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ 1 กลุ่มวัดผลก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาศาสนาธรรมสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2558 จำนวน 240 คน กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาศาสนาธรรมสุขศาสตร์ /56 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จำนวน 30 คน

ผลการวิจัย พบว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังการจัดกิจกรรมนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยก่อนที่นักศึกษาจะได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้ทำการทดสอบก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.83 ภายหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรูแบบร่วมมือพบว่านักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.06

ข้อเสนอแนะ การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือจำเป็นต้องมีระยะเวลาการเรียนการสอนที่ใช้เวลานานและต่อเนื่องกันหลายครั้ง ดังนั้นในการนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือไปใช้ควรจัดระยะเวลาเรียนให้มากพอสมควรและมีความต่อเนื่องกันจะทำให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น และครูผู้สอนที่ใช้การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ควรวางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจนโดยเฉพาะการกำหนดงานหรือใบงานเพื่อแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมศึกษาล่วงหน้าในการเรียนครั้งต่อไป โดยครูผู้สอนคอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกอย่างใกล้ชิด

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยการได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องหลายส่วน ซึ่งผู้วิจัยต้องกราบขอบพระคุณมา ณ ที่นี้อย่างสูง ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือดังต่อไปนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนงค์นาฏ คงประชา อาจารย์ ดร.ยุวดี ตรงต่อกิจ อาจารย์ ดร.มนตรา ศรีชะแยม อาจารย์ประจำสาขาสาธารณสุขศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ขอขอบคุณนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยอย่างดียิ่ง

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม (ทุนเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน) ประจำปีงบประมาณ 2558 ผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูง

นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

หัวข้องานวิจัยเรื่อง (ภาษาไทย) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชา
จริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร
ชื่อผู้วิจัย นาย นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
คณะ/สังกัด คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี...2558....จำนวนเงิน.....10,000.....บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย.....1.....ปี ตั้งแต่.....กุมภาพันธ์ 2558.....ถึง.....กุมภาพันธ์ 2559...
คำสำคัญ การเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การจัดการเรียนรู้

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ จำนวน 30 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบ 1 กลุ่มวัดผลก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design) ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 6 สัปดาห์ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติการทดสอบค่าที (Paired Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังจากจัดกิจกรรมนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยก่อนที่นักศึกษา จะได้รับการจัดกิจกรรมได้ทำการทดสอบก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.83 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.89 ภายหลังจากจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือพบว่า นักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.25 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

Research Title The Result of Cooperative Learning in Professional Ethics and Public Health Law of Public Health Students.

Author Mr. Nithipong Sribenchamas

Faculty Faculty of Science and Technology

Institute Pibulsongkram Rajabhat University

Year 2558

Keywords collaborative learning, Achievement Learning, Management Learning

ABSTRACT

This study aimed to compare learning achievement before and after learning with cooperative learning. The sample consisted of 30 students in Public Health curriculum who were selected using the simple random sampling technique. The research methodology used were classroom research by one group pretest-posttest design for 6 week ; 3 hours a week, including 18 hours. The research instrument used were the Cooperative Learning ethics and public health law and ethics and public health laws achievement tests. The data were analyzed using frequency, percentage, average and standard deviation and Paired Sample t-test.

The research results revealed that learning achievement after learning with cooperative learning was higher than Before that. The mean score of pre-test was 24.83, standard deviation was 3.89, and mean score of post-test was 35.06, standard deviation was 5.25; higher than the pre-test at significance level of 0.05.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การศึกษา.....	3
สมมติฐานการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
นิยามศัพท์.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิด ปรัชญาและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน.....	5
แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	10
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	25
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	25
ตัวแปรที่ศึกษา.....	25
เครื่องมือใช้ในการวิจัย.....	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	28

สารบัญ(ต่อ)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	33
สรุปผลการศึกษา.....	33
อภิปรายผล.....	34
ข้อเสนอแนะ.....	36
บรรณานุกรม.....	37
ภาคผนวก.....	42

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบ ร่วมมือ.....	30
2	ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข	32
3	วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบ ร่วมมือ.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2549 ได้กำหนดเจตนารมณ์มุ่งเน้น 1) พัฒนาชีวิตให้เป็น" มนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และ 2) พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มีความเข้มแข็ง และมีคุณภาพ 3 ด้าน คือ เป็นสังคมคุณภาพ สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้และสังคมสมานฉันท์และเอื้ออาทรต่อกัน ซึ่งการพัฒนาคนนั้นสิ่งสำคัญประการแรกต้องมุ่งไปที่การศึกษาเพราะเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ มีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างเท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง การจัดการศึกษาในแนวทางที่เหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ ตลอดจนถึงสังคมโลกจะสามารถสร้างสรรค์ความก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย ทั้งยังสร้างความสมดุลและความกลมกลืนของการพัฒนาด้านต่าง ๆ (มณีนิกา ชุตินบุตร, 2542) ซึ่งบทความเกี่ยวกับการศึกษาไทยได้ให้ความหมายของ“การศึกษา”ไว้ว่าการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคม การเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2544 กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดการสภาพแวดล้อม การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึก การปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น แก้ปัญหาเป็น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ นอกจากนี้ จุดมุ่งหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระบุว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข ความเป็นไทย และมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544) กลุ่มสาระสังคมศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ให้ความสำคัญในการพัฒนาพลเมือง ให้รู้จักหน้าที่ การเป็นพลเมืองดี มีเหตุผลด้วยกุศลจิต คิดสร้างสรรค์ยึดมั่นคุณธรรม ดำเนินชีวิตอย่างสันติสุข เป้าหมายสำคัญต้องการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นพลเมืองดี มีความรู้บูรณาการให้เกิดทักษะกระบวนการทางวิชาการ ทักษะทางสังคม ก่อให้เกิดเจตคติและค่านิยมที่ดีเกี่ยวกับประชาธิปไตยและความเป็นมนุษย์ (กรมวิชาการ, 2541) แต่สภาพการเรียนการสอนในห้องเรียนยังเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายเฉพาะตัว ทำให้เกิดการแข่งขันกันเป็นรายบุคคล ส่งผลให้นักเรียนขาดความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ขาดคุณลักษณะในการรู้จักการทำงานร่วมกัน ไม่รู้จักบทบาทหน้าที่รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เป็น

ผลเสียต่อประเทศชาติในอนาคต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ทำให้เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมของคนไทยคือไม่มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้นักเรียนมีความสัมพันธ์ในทางสังคมต่ำและยังมีผลเสียต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยลดลง ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จ อันเป็นผลมาจากคนไม่มีประสิทธิภาพในการทำงานเป็นกลุ่ม ขาดทักษะในการวางแผน การอภิปราย การคิดและตัดสินใจอย่างมีเหตุผล ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ จะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนจากประสบการณ์จริงฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รู้จักบทบาทหน้าที่ มีนิสัย รักการเรียนรู้และเกิดการใฝ่รู้ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่องไปตลอดชีวิต สำหรับครูผู้สอน ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและพัฒนาตนเองตลอดเวลา

พันธกิจหลักของอาจารย์ ระดับอุดมศึกษา(คู่มือปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์ใหม่,2553) มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน การทำวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ อาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนในระดับอุดมศึกษา สำเร็จการศึกษาจากสาขาวิชาต่างๆ ที่ไม่ใช่ครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ และไม่ได้ศึกษาวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์การสอนมาก่อน ทำให้อาจมีปัญหากับเรื่องทักษะในการจัดการเรียนการสอน หรือ เทคนิควิธีสอนแบบต่างๆ ซึ่งแนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันให้ความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยปรัชญาการสอนและทฤษฎีการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อประกอบการสอน และการวัดและประเมินผล รูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางสามารถจัดได้หลายรูปแบบ เช่น การสอนแบบอภิปราย การสอนโดยใช้สถานการณ์จำลอง การสอนโดยการแสดงบทบาทสมมติ การสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ ซึ่งวัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) กล่าวว่า การเรียนแบบร่วมมือสามารถนำมาใช้ได้กับการเรียนทุกวิชาและทุกระดับชั้น และจะมีประสิทธิผลอย่างยิ่งกับกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนในด้านการแก้ปัญหา และกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ การคิดแบบหลากหลาย การปฏิบัติภารกิจที่ซับซ้อน การเน้นคุณธรรมจริยธรรม การเสริมสร้างประชาธิปไตยในชั้นเรียน ทักษะทางสังคม การสร้างนิสัยความรับผิดชอบร่วมกัน และความร่วมมือในกลุ่ม ธรรมชาติวิชากลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นวิชาที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางสังคม มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) วิธีการเรียนแบบมีส่วนร่วมในการเรียนรู้และจัดการกับความรู้ของตนเองได้มีหลายวิธี หลายรูปแบบที่ใช้ได้ทั้งการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย ซึ่ง สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544) กล่าวว่า วิธีสอนแบบร่วมมือใช้ได้ดีกับเนื้อหา การสอนประเภทวิชาสังคมวิทยา สอดคล้องกับ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542) กล่าวถึง การเรียนแบบร่วมมือว่า เป็นเทคนิคที่ใช้กันมากในรายวิชาที่ผู้เรียนต้องเรียนเนื้อหาวิชาจากตำราเรียน

ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่ง ที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีมตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ, 2552) ซึ่งสอดคล้องกับ (Imel Susan,1994) การเรียนรู้แบบร่วมมือมีข้อดีหลายประการ ในการพัฒนา

ผู้เรียน ดังนี้ คือ ช่วยพัฒนาความเชื่อมั่น ของผู้เรียนพัฒนาความคิดของผู้เรียน เกิดเจตคติ ที่ดีในการเรียน ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ช่วยส่งเสริมบรรยากาศในการเรียน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน สมาชิก ส่งเสริมทักษะในการทำงานร่วมกัน ฝึกให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ทำให้นักเรียนมีวิสัยทัศน์ หรือมุมมองกว้างขึ้น ส่งเสริมทักษะทางสังคม ตลอดจนช่วยให้ผู้เรียนมีการปรับตัวในสังคมได้ดีขึ้นการนำเอา วิธีการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือ มาใช้ในการพัฒนาการเรียน มีข้อดีคือ ส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้เรียน ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังสามารถนำวิธีการเรียน แบบนี้ไปใช้ในการสอนได้หลายระดับและหลายวิชา อีกด้วย จากผลงานการวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน รวมทั้งงานวิจัยของ ปรียาภรณ์ เฮอร์ริงตัน (2555) วิภา เพ็ชรเจริญรัตน์ (2555) กนกพร แสงสว่าง (2540) นรินทร์ กระพีแดง (2542) ปิยะฉัตร ชาวแก้ว (2542) เยาวลักษณ์ พงศธรวิวัฒน์ (2547) อารุณี บุญยืน (2547) ณรงค์ สังข์มรินทร์ (2549) ปฐมพงษ์ บานฤทัย (2549) กมล ขวัญคุ้ม (2550) และวิณา บุญปัทม์ (2550) เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกัน นอกจากนี้ยังช่วยให้สมาชิกในกลุ่มมีทักษะการทำงาน กลุ่มเป็นไปในทางบวก รู้จักบทบาทหน้าที่ และมีความสามารถในการที่จะปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิผลและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นต่อไป

คำถามการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนดีกว่าก่อนเรียนหรือไม่

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ

สมมุติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงกว่าก่อนเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จำนวน 240 คน ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2558

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ /56 จำนวน 30 คน ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

นิยามศัพท์

การเรียนรู้แบบร่วมมือ หมายถึง ผู้วิจัยได้ใช้การจัดกิจกรรมโดยเน้นให้นักศึกษาได้ลงมือกระทำด้วยตนเองผ่านการคิด วิเคราะห์ โดยใช้กระบวนการกลุ่มภายในห้องเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเปลี่ยนแปลงที่ได้รับจากเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของนักศึกษาสาธารณสุขโดยการประเมินคะแนนจากแบบทดสอบ

นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือที่มีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. แนวคิด ปรัชญาและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน
2. แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด ปรัชญาและทฤษฎีการจัดการเรียนการสอน

1.1 ความหมายของการจัดการเรียนการสอน

การจัดการจัดการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งในการประกันคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นกระบวนการที่สามารถนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และการประเมินผลของผู้เรียน และการประเมินผลการสอนของผู้สอน การเรียนการสอนที่มีคุณภาพจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและยกระดับมาตรฐานการศึกษาได้สูงขึ้น ทำให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การจัดการเรียนการสอน หมายถึง กระบวนการที่ผู้สอนใช้ในการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโปรแกรมวิชาโดยใช้รูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เหมาะสมกับเนื้อหาและสถานการณ์ สร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้นักศึกษาเรียนอย่างมีความสุข รวมทั้งความพยายามที่จะเชื่อมโยงองค์ความรู้สากลกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีความสามารถในการคิดและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบตลอดจนการบูรณาการกิจกรรมการเรียนการสอน การวิจัย และกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาเข้าด้วยกัน

1.2 หลักการการจัดการเรียนการสอน

แครร์รอล (Carroll, 1947: อ้างถึงในปริยาภรณ์ เฮอร์ริงตัน, 2555) ได้เสนอหลักการสำคัญจากงานวิจัย เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ประสบผลสำเร็จไว้ 5 ประการดังนี้

1. ความถนัดของผู้เรียน (Learner's Aptitude) ผู้เรียนย่อมมีความแตกต่างกัน

ในด้านความถนัดในการเรียนรู้ การใช้เวลาของผู้เรียนแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน แต่ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้

2. ความสามารถทางสติปัญญาของผู้เรียน(Learner's Intelligence) ผู้เรียนย่อมมีความสามารถทางสติปัญญาที่แตกต่างกัน เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ก็ย่อมแตกต่างกันด้วยในชั้นเรียนแต่ละชั้น

3. ความอดทนพยายามของผู้เรียน (Learner's Perseverance)ผู้เรียนแต่ละคนย่อมมีความสนใจและความต้องการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน และย่อมจะมีผลต่อแรงจูงใจ พร้อมทั้งความใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียนรู้แตกต่างกันด้วย

4. คุณภาพในการสอน (Quality of Instruction) กลวิธีการสอนที่แตกต่างกันย่อมมีผลในการเรียนรู้ของผู้เรียนแตกต่างกัน การสอนที่ดีย่อมทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

5. โอกาสในการเรียนรู้ (Learning Opportunities) ผู้เรียนที่มีโอกาสในการเรียนรู้นั้นย่อมมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ได้ดี ผู้สอนจะเป็นผู้ให้โอกาสในการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่ผู้เรียนอย่างเหมาะสมจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการของการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จนั้นผู้สอนจะต้องคำนึงถึงผู้เรียนในด้านความแตกต่างทางสติปัญญา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน จะเกี่ยวข้องกับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียนให้ผู้เรียนมีโอกาสในการเรียนรู้นานที่สุด กลวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม จึงควรจัดให้เหมาะกับขั้นตอนในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนอย่างรู้แจ้ง (Mastery Learning)

1.3 ขั้นตอนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้แครร์รอล (Carroll, 1947) ได้นำเสนอขั้นตอนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จไว้ 5 ขั้นตอนนี้ขั้นรับรู้ (Acquisition Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่เรียนโดยการลองผิดลองถูกและยังไม่มี ความชำนาญมากนัก ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเริ่มการรับรู้การสอนของผู้สอนใหม่ๆ

1. ขั้นคล่องตัว (Fluency Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้รับการฝึกฝนสิ่งที่เรียนรู้นานขึ้น ผู้เรียนจะมีความชำนาญในความรู้ที่เรียนมา เช่น การฝึกทำแบบฝึกหัดต่างๆ

2. ขั้นคงที่ (Maintenance Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีความชำนาญและความสามารถจดจำสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างคงที่เนื่องจากประสบความสำเร็จในการฝึกฝนจนคล่องตัวแล้วในขั้นที่ 2 จึงทำให้เกิดความทรงจำระยะยาวได้ในสิ่งที่เรียนรู้ เช่น การจำคำศัพท์ การจัดรูปประโยค

3. ขั้นนำไปใช้ (Application Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถนำความรู้ที่มีความแม่นยำไปใช้ เช่น การลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยใช้ความรู้ที่เรียนมาในสถานการณ์จริง

4. ขั้นปรับตัว (Adaptation Stage) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะสามารถปรับการนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม เช่น การสร้างโครงงาน หรือแผนงาน ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนขั้นตอนการเรียนรู้ดังกล่าว สามารถนำไปใช้ในการสร้างแผนการสอน รวมทั้งการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียนได้ เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างแม่นยำและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

1.4 องค์ประกอบการจัดแผนการเรียนการสอน

ลำพอง บุญช่วย (2530) ได้กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอน มีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 7 ประการ ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน หลักสูตร วิธีสอน วัตถุประสงค์ของการสอน สื่อการสอน การประเมินผล ซึ่งทั้ง 7 ประการนี้จะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด โดยองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้ต้องจัดวางอย่างมีระบบแบบแผน จึงจะทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลหรือมีประสิทธิภาพ การจัดแผนการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จ ควรคำนึงถึงองค์ประกอบสำคัญ 6 ประการดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนาวิรัช, 2551)

1. หลักการและแนวทฤษฎีของวิชาที่ทำการสอน (Approaching) ศึกษาหลักการและแนวทฤษฎีของวิชาที่ทำการสอนอย่างละเอียด โดยพิจารณาหลักการและเหตุผลของแนวโน้มในการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมจากตำรา หรือผลงานวิจัยต่างๆ จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

2. วิธีการสอน (Method of Teaching) ศึกษาแนวโน้มของหลักการและทฤษฎีหรือผลงานวิจัยวิธีการสอนที่ได้ผลของวิชาที่ทำการสอนที่เหมาะสมและจัดลำดับขั้นตอนการสอนให้สอดคล้องตามแนวโน้มของหลักการและทฤษฎีที่ได้ศึกษา

3. เทคนิคการสอน (Techniques of Teaching) ศึกษากลวิธีการสอนต่างๆ ที่จะช่วยทำให้ขั้นตอนการสอนต่างๆ ประสบความสำเร็จได้ เช่นวิธีการสอนโดยใช้การเรียนรู้ด้วยปัญหาเป็นหลัก (Problem-based Learning) เทคนิคหรือกลวิธีการสอนที่สำคัญคือ การใช้คำถามการนำการอภิปราย การเสริมต่อการเรียนรู้

4. หลักสูตร (Curriculum) ผู้เรียนต้องเข้าใจรายละเอียดของหลักสูตรตั้งแต่ปรัชญา หลักการ วัตถุประสงค์ รายละเอียดของรายวิชาที่กำหนด รวมทั้งการวัดและประเมินผลเพื่อการวางแผนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

5. สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน (Teaching Materials) การเตรียมการเพื่อนำเสนอเนื้อหาแก่ผู้เรียนเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องมีการวางแผนและการเตรียมการว่าจะนำเสนอเนื้อหา หรือแนวคิดอย่างไรจึงจะเหมาะสมสื่อการเรียนการสอนและอุปกรณ์ใดบ้างที่สมควรนำมาใช้ให้เหมาะสมกับวัย ระดับความสามารถและความสนใจสอดคล้องกับเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

6. บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน (Roles of Teachers and Students) การเตรียม การ

จัดการเรียนการสอนทั้งระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพิจารณาบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนจากกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆ ในแต่ละขั้นตอนเพื่อการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมให้การเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่น

1.5 หลักการจัดแผนการเรียนการสอนและระบบการเรียนการสอน

การจัดแผนการเรียนการสอนที่ได้ผล ควรพิจารณาแผนการสอนระยะสั้น หรือแผนการสอนในแต่ละคาบเรียนให้สอดคล้องกับแผนการสอนระยะยาว ซึ่งกำหนดไว้ตามหลักสูตร และแบ่งช่วงของการสอนออกเป็น 3 ช่วงดังนี้ (เสาวลักษณ์ รัตนวิซซ์, 2551)

1. การให้รูปแบบการสอน (Modeling) พิจารณานำเสนอรูปแบบของแนวคิดหรือเนื้อหาให้ผู้เรียนสนใจ ในรูปแบบต่างๆ เช่นการใช้รูปภาพ การใช้สื่อทัศนูปกรณ์ต่างๆ การเล่าเรื่อง การใช้กรณีศึกษา การใช้คำถาม ฯลฯ การใช้รูปแบบการสอน จะเน้นการนำเสนอที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวคิด หรือการค้นคว้าที่ต่อเนื่อง โดยการนำ หรือเสนอแนะวิธีการจากผู้สอนเป็นตัวอย่าง

2. การให้ฝึกปฏิบัติ (Practicing) ในช่วงนี้ให้ผู้เรียนมีโอกาสฝึกปฏิบัติในกลุ่มย่อยกับเพื่อนๆ หรือตามลำพัง ภายใต้การดูแลเอาใจใส่และการแนะนำของอาจารย์

3. การปฏิบัติกิจกรรมอย่างอิสระ (Conduction Independent Activities) ในช่วงนี้ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างอิสระตามแนวคิดของตนเองหรือของกลุ่ม โดยให้ประยุกต์ความรู้และแนวคิดที่ได้เรียนรู้มาใช้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง

ประทีป เมธาคณวุฒิ (2544) กล่าวว่า ระบบการเรียนการสอนประกอบด้วยปัจจัยนำเข้า และกระบวนการ โดยปัจจัยนำเข้า คือ ขั้นตอนการวางแผนการสอน และกระบวนการ คือ ขั้นตอนของการสอนที่ผู้สอนและผู้เรียนต้องทำกิจกรรมร่วมกัน ตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน การสรุปและการประเมินผลด้วยวิธีการที่สามารถวัดความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน ซึ่งผลลัพธ์ของระบบการเรียนการสอนในการให้ผู้เรียนมีความรู้และมีทักษะต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปัจจัยนำเข้า คือ ขั้นตอนการวางแผนการสอน

- การเขียนแผนการเรียนการสอน
- กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน
- วิเคราะห์ผู้เรียนและเนื้อหา
- การกำหนดวิธีการสอนและประสบการณ์การเรียนรู้
- เตรียมสื่ออุปกรณ์
- เตรียมการประเมิน
- ระบุแหล่งข้อมูลและเอกสารค้นคว้า

กระบวนการ คือ การดำเนินการเรียนการสอน

ขั้นการนำเข้าสู่บทเรียน

- การสร้างบรรยากาศ
- การกระตุ้นผู้เรียน

ชั้นการสอน

- การประเมินผลก่อนดำเนินการ
- สื่อสารเนื้อหา
- การใช้อุปกรณ์
- การจัดกิจกรรมขณะสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหา
- การส่งเสริมพฤติกรรมการเรียนรู้
- การประเมินผลระหว่างการดำเนินการสอน

ขั้นสรุป

- สรุปสอดคล้องกับเนื้อหา
- สรุปตรงประเด็น
- สรุปครอบคลุม

ขั้นประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

- มีการวัดผลที่สะท้อนความสามารถที่แท้จริงของผู้เรียน
- การให้ข้อมูลย้อนกลับ
- ผลลัพธ์ คือ ผลการสอน ผู้เรียนมีความรู้และทักษะต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน

การเรียนการสอน

ระบบการสอนของไทเลอร์ (Tyler,1950)

ไทเลอร์ได้เสนอองค์ประกอบของระบบการสอนที่เรียกว่า ไทเลอร์ ลูป (Tyler loop) ไว้ 3 ส่วน คือ (ทิตนา แชมมณี , 2528)

1. จุดมุ่งหมายการเรียนการสอน ในการวางแผนการสอนต้องกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนให้ชัดเจน

2. กิจกรรมการเรียนการสอน ในชั้นสอนจำเป็นต้องเลือกจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. การประเมินผลการเรียนการสอน ต้องให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และการจะพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพนั้น จุดสำคัญอยู่ที่การนำข้อมูลเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลการเรียนไปใช้ให้เป็นประโยชน์โดยที่ข้อมูลส่วนที่ 3 จะสามารถใช้เป็นข้อมูลย้อนกลับไปยังข้อที่ 1-2 ได้

ระบบการสอนของกลาสเซอร์ (Glasser, 1960 อ้างถึงใน ปรียาภรณ์ เฮอร์ริงตัน, 2555)

ระบบการสอนของกลาสเซอร์ มีความคล้ายคลึงกับระบบไทเลอร์มาก แต่มีองค์ประกอบมากกว่า โดยได้กำหนดองค์ประกอบไว้ 5 ส่วนได้แก่ (สังต์ อุทรานันท์ , 2529)

1. จุดประสงค์ของการสอน ในการสอนทุกครั้งจำเป็นต้องกำหนดจุดประสงค์การสอนให้ชัดเจน เพื่อช่วยให้สามารถกำหนดองค์ประกอบอื่น ๆ ที่ตามมาได้สะดวก
2. การประเมินสถานะของผู้เรียนก่อนสอน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอที่จะเรียนสิ่งใหม่ ๆ หรือไม่ ซึ่งถ้าพบว่าผู้เรียนยังมีพื้นฐานไม่เพียงพอก็จะเป็นต้องให้ความรู้พื้นฐานแก่ผู้เรียนเสียก่อน
3. การจัดกระบวนการเรียนการสอน เป็นขั้นที่ผู้สอนจะต้องตัดสินใจเลือกดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ หรือเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปสู่จุดมุ่งหมายปลายทางที่ตั้งไว้
4. การประเมินผล เป็นขั้นตรวจสอบเพื่อจะได้ทราบว่าผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่เพียงใด
5. ข้อมูลย้อนกลับ เป็นการนำเอาผลจากการประเมินไปประกอบพิจารณาแก้ไข หากพบข้อบกพร่องจะได้ทำการปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (2542) กล่าวว่า ครูผู้สอนเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุด ในการนำแนวคิดการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางไปสู่ความสำเร็จ ครูผู้สอน จึงต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นเจตคติที่ดี การยอมรับและการตระหนักในความสำคัญ ความรู้ความเข้าใจ และทักษะการปฏิบัติที่ถูกต้องชัดเจน เกี่ยวกับเทคนิควิธีการจัดกิจกรรม สื่อวัตกรรม รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผลตามยุทธศาสตร์การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้าน การเตรียมการสอน ด้านการดำเนินการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.1 ความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกฎหมาย/แผน/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมาก ดังจะเห็นได้จาก มาตรา ๒๒ การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา ๒๓ ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทั้งในระบบนอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง 1)ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงประวัติศาสตร์ความ

เป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 2) ความรู้และทักษะ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา 4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง และ 5) ความรู้ และทักษะในการ ประกอบอาชีพและ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุขสอดคล้องกับมาตรา ๒๔ คือ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้ สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความ สนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะกระบวนการคิด การ จัดการ การเผชิญ สถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น และทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่ รู่อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้ง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและ ผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน 6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือ กับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ แผนการศึกษา แห่งชาติ(พ.ศ. 2545-2549) ได้กำหนดแนวทาง นโยบายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มีเป้าหมายคือ ผู้เรียนเป็นคนเก่งที่พัฒนาตนเองได้เต็ม ตามศักยภาพ เป็นคนดีและมีความสุข โดยมีกรอบดำเนินการว่า การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (2550) ได้ให้ความสำคัญในเรื่องการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ กล่าวคือ ได้กำหนดไว้ใน บทที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ครอบคลุม ปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้รักการอ่าน สนับสนุนการเรียนรู้ตามศักยภาพ และความสนใจอย่างต่อเนื่อง ถ่ายทอด วัฒนธรรม จารีตประเพณี ค่านิยมที่ดีงาม และอบรมให้รู้จักบทบาทและหน้าที่ มีวินัย รับผิดชอบ เป็นคนดี มีคุณธรรม มีน้ำใจ มีจิตสาธารณะ สถาบันการศึกษาจะต้องพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่เน้นเด็กเป็น ศูนย์กลาง ค้นหาศักยภาพเด็กและพัฒนาให้สอดคล้องกับความสามารถและความถนัดสู่ความเป็นเลิศ เชื่อมโยง การเรียนรู้ในระบบ และนอกระบบ การศึกษาควบคู่กับการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และสำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา (2551) ได้กำหนดกรอบทิศทางพัฒนาการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2554-2559)

ได้มีมาตรการเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าเร่งพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (มาตรการที่ 2 ยุทธศาสตร์ที่ 2)

2.2 แนวคิดการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ

มีนักวิชาการหลายคน หลายหน่วยงาน หลายแห่งได้นำเสนอไว้น่าสนใจ ดังนี้

2.2.1 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550) ได้เสนอแนวคิดที่สำคัญมี

ดังนี้

1. การจัดการเรียนรู้เน้นที่ความสำคัญที่ผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการเรียนรู้
2. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการฝึกทักษะการใช้กระบวนการคิด การวิเคราะห์ การสังเกต การรวบรวมข้อมูล และการปฏิบัติจริง ทำได้ คิดเป็น ทำเป็นที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข สนุกกับการเรียนรู้ ได้คิด แสดงออกอย่างอิสระ บรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นกัลยาณมิตร
4. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งระบบ
5. ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจัดการกระบวนการเรียนรู้ของผู้สอนให้มาเป็นผู้รับฟัง ผู้เสนอแนะผู้ร่วมเรียนรู้ เป็นที่ปรึกษา ผู้สร้างโอกาส สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เป็นนักออกแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีบทบาทมากที่สุด
6. ต้องการให้เรียนรู้ในสิ่งที่มีความหมายต่อชีวิต คือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัว จากง่ายสู่ยาก จากรูปธรรมสู่นามธรรม โดยใช้แหล่งการเรียนรู้เป็นสื่อ ประสบการณ์ชีวิต ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อมมาเป็นฐาน การเรียนรู้ และประยุกต์ใช้กับการป้องกันและแก้ปัญหา
7. ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามความต้องการ ความสนใจใฝ่เรียนรู้ ในสิ่งที่ต้องการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง
8. ถือว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ทุกเวลาทุกสถานที่
9. ปลูกฝังสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในทุกสาระการเรียนรู้

2.2.2 สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ (2544) ได้สรุปหลักสำคัญ

ของการเรียนรู้ที่ ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางหรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญแยกเป็นข้อๆ รวม 7 ข้อ ดังนี้

1. ความต้องการหรือความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนมากที่สุด

3. เน้นให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง หมายความว่าให้สามารถ เรียนรู้จากประสบการณ์ในสภาพความเป็นจริง สามารถวิจัยเชิงปฏิบัติการ และสืบค้นหาความรู้ด้วยตนเอง

4. เป็นการพึ่งพาตนเอง เพื่อให้เกิดทักษะที่จะนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน และสามารถเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนได้ คือรู้วิธีคิดของตนเองและพร้อมที่จะปรับเปลี่ยนวิธีคิดอย่าง เหมาะสม ไม่เน้นที่การจดจำเพียงเนื้อหา

5. เน้นการประเมินตนเอง เดิมผู้สอนเป็นผู้ประเมิน การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมิน ตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองได้ชัดเจนขึ้น รู้จุดเด่นจุดด้อยและพร้อมที่จะ ปรับปรุงหรือพัฒนาตนเองให้เหมาะสมยิ่งขึ้น การประเมินในส่วนนี้เป็นการประเมินตามสภาพจริงและใช้แฟ้มสะสมผลงานช่วย

6. เน้นความร่วมมือ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน

7. เน้นรูปแบบการเรียนรู้ ซึ่งอาจจัดได้ทั้งในรูปเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล

2.2.3 หวน พิณรุฬห์ (2548) ได้เสนอการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้ "หลัก 5 ค." ได้แก่ คั้น คั่ว คิด คาย และคณะ ซึ่งได้อธิบายรายละเอียด ดังนี้

1. คั้น หมายถึงให้ผู้เรียนค้นเนื้อหาความรู้จากห้องสมุด จากอินเทอร์เน็ต ไปถามคนใน ชุมชน ไปถามผู้รู้จากหน่วยงานต่างๆ ไปศึกษานอกสถานที่ตามสถานที่ต่างๆ เหล่านี้เรียกว่า "คั้น" ทั้งสิ้น

2. คั่ว เมื่อผู้เรียนค้นจากห้องสมุดแล้วก็จดมา บันทึกมา หรือถ่ายเอกสารมา คั้น จาก อินเทอร์เน็ตแล้ว Print มา หรือไปถามคนในชุมชน ไปถามผู้รู้จากหน่วยงานต่างๆ ไปศึกษานอกสถานที่แล้ว ก็จดบันทึกมาเช่นกัน เหล่านี้เรียกว่า "คั่ว" นั่นเอง

3. คิด เมื่อจดมา บันทึกมา ถ่ายเอกสารมา หรือ Print มาจากอินเทอร์เน็ตแล้ว ก็ให้ผู้เรียน นำมาคิด นำมาวิเคราะห์ถึงข้อดี ข้อเสีย รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ได้หรือไม่อย่างไร และอื่นๆ แล้วคิดรวบรวม และเรียบเรียง เพื่อจะเขียนรายงานต่อไป

4. คาย เมื่อผู้เรียนได้คิดได้วิเคราะห์ได้คิดรวบรวมและเรียบเรียงแล้วก็ นำมาเขียนรายงาน และนำมารายงานให้เพื่อนในชั้นฟัง การเขียนรายงาน การรายงานให้เพื่อนฟัง แสดงว่าเป็น "คาย" นั่นเอง

5. คณะ หมายถึงการให้ผู้เรียนทำงานกันเป็นกลุ่ม (คณะ) เพื่อคั้น คั่ว คิด คาย ที่กล่าวมาแล้ว การให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม ถือว่าทำงานเป็น "คณะ"

2.2.4 อารมณ์ ใจเที่ยง (2544) เห็นว่าการสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนใน ทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งด้านความรู้ ทักษะและเจตคติ (ลักษณะ

นิสัย) และทั้งด้าน IQ (Intelligence Quotient) และด้าน EQ (Emotional Quotient) ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุข” ดังนั้นผู้สอนทุกคนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเองจากการเป็นผู้บอกความรู้ให้ จบไปในแต่ละครั้งที่เข้าสอนมาเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวก(Facilitator)ในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนกล่าวคือ เป็นผู้กระตุ้นส่งเสริมสนับสนุนจัดสิ่งเร้าและจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาให้เต็มตามศักยภาพ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของแต่ละบุคคล การจัดกิจกรรมจึงต้องเป็นกิจกรรมที่ ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ วิจัย สร้างสรรค์ศึกษาและค้นคว้าได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดการเรียนรู้และค้นพบความรู้ด้วยตนเอง เป็นสาระ ความรู้ ด้วยตนเอง รักการอ่าน รักการเรียนรู้อันจะนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Long-life Education) และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ผู้สอนจึงต้องสอนวิธีการแสวงหาความรู้ (Learn how to learn) มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มากกว่าเน้นที่เนื้อหาวิชาและ อารมณ์ ใจเพียงได้พูดถึงตัวบ่งชี้ของผู้เรียนและของครูที่แสดงว่ามีการจัดการเรียนการสอนที่ ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ พร้อมสรุปลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญไว้ดังนี้

1. ตัวบ่งชี้การเรียนของผู้เรียน

- 1) ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงสัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2) ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง
- 3) ผู้เรียนทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่ม
- 4) ผู้เรียนฝึกคิดอย่างหลากหลายและสร้างสรรค์จินตนาการ ตลอดจนได้แสดงออกอย่าง ชัดเจน

และมีเหตุผล

5) ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงให้ค้นหาคำตอบแก้ปัญหาทั้งด้วยตนเองและร่วมด้วยช่วยกัน นักเรียนได้ฝึกค้น รวบรวมข้อมูลและสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง

6) ผู้เรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข

7) ผู้เรียนนักเรียนฝึกตนเองให้มีวินัยและรับผิดชอบในการทำงาน

8) ผู้เรียนฝึกประเมิน ปรับปรุงตนเองและยอมรับผู้อื่น ตลอดจนเฝ้าหาความรู้อย่างต่อเนื่อง

2. ตัวบ่งชี้การสอนของครู

1) ครูเตรียมการสอนทั้งเนื้อหา และวิธีการ

2) ครูจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ปลูกเร้าใจและเสริมแรงให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้

3) ครูเอาใจใส่นักเรียนเป็นรายบุคคล และแสดงความเมตตาต่อนักเรียนอย่างทั่วถึง

4) ครูจัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้นักเรียนได้แสดงออกและคิดอย่างสร้างสรรค์

5) ครูส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิด ฝึกทำ และฝึกปรับปรุงด้วยตนเอง

6) ครูส่งเสริมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากกลุ่มพร้อมทั้งสังเกตสวนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของนักเรียน

7) ครูใช้สื่อการสอนเพื่อฝึกการคิด การแก้ปัญหา และการค้นพบความรู้

8) ครูใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมประสบการณ์กับชีวิตจริง

9) ครูฝึกฝนกิจกรรมมารยาทและวินัย ตามวิถีวัฒนธรรมไทย

10) ครูสังเกตและประเมินพัฒนาการของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3 สรุปลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1) Active Learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ หรือปฏิบัติด้วยตนเองด้วยความกระตือรือร้น เช่น ได้คิด ค้นคว้า ทดลองรายงาน ทำโครงการ สัมภาษณ์ แก้ ปัญหา ฯลฯ ได้ใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างแท้จริง ผู้สอนทำหน้าที่ เตรียมการจัด บรรยากาศการเรียน รู้ จัดสื่อสิ่งเร้าเสริมแรงให้คำปรึกษาและสรุปสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

2) Construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง อันเกิดจากการได้ศึกษาค้นคว้าทดลอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้และลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนรักการอ่าน รัก การศึกษาค้นคว้าเกิดทักษะในการแสวงหาความรู้เห็นความสำคัญของการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่การเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ (Learning Man) ที่พึงประสงค์

3) Resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายทั้งบุคคล และ เครื่องมือทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทั้งที่เป็นมนุษย์ (เช่น ชุมชน ครอบครัว องค์กรต่างๆ) ธรรมชาติและเทคโนโลยี ตามหลักการที่ว่า "การเรียนรู้เกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุก เวลาและทุกสถานการณ์"

4) Thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด ผู้เรียนได้ฝึกวิธีคิดในหลายลักษณะ เช่น คิด คล่อง คิดหลากหลาย คิดละเอียด คิดชัดเจน คิดถูก ทางคิดกว้าง คิดลึกซึ้ง คิดไกล คิดอย่างมีเหตุผล เป็นต้น การฝึกให้ผู้เรียนได้คิดอยู่เสมอในลักษณะต่างๆ จะทำให้ผู้เรียนเป็นคนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น คิดอย่าง รอบคอบมีเหตุผล มีวิจารณญาณในการคิด มีความคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่จะ เลือกรับและปฏิเสธข้อมูลข่าวสารต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ตลอดจนสามารถแสดงความคิดเห็น แสดงออกได้ อย่างชัดเจนและมี เหตุผลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน

5) Happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข เป็นความสุขที่เกิดจาก ประการที่หนึ่ง ผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ตนสนใจสาระการเรียนรู้ ชวนให้สนใจใฝ่ค้นคว้าศึกษาท้าทาย ให้แสดงความสามารถ และให้ใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ ประการที่สองปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนและ ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน มีลักษณะเป็นกัลยาณมิตร มีการช่วยเหลือ เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมด้วย ช่วยกัน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกมีความสุขและสนุกกับการเรียน

6) Participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดงาน วางเป้าหมายร่วมกัน และมีโอกาสเลือกทำงานหรือศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่ตรงกับความสามารถ ความสนใจของตนเอง ทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความกระตือรือร้น มองเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียนและสามารถ ประยุกต์ความรู้ นำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริง

7) Individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นเอกลักษณ์บุคคล ผู้สอนยอมรับในความสามารถ ความคิดเห็น ความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง ให้เต็มศักยภาพมากกว่าเปรียบเทียบแข่งขันระหว่างกันโดยมีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

8) Good Habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงามเช่น ความรับผิดชอบ ความเมตตา กรุณา ความมีน้ำใจ ความขยัน ความมีระเบียบวินัย ความเสียสละ ฯลฯ และลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างเป็นกระบวนการการทำงานร่วมกับผู้อื่น การยอมรับผู้อื่น และการเห็นคุณค่าของงาน เป็นต้น

2.2.5 ประเวศ วะสี (2541) ได้กล่าวไว้ว่าต้องปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ใหม่จากการเอาวิชาเป็นตัวตั้งไปสู่การเอาคนและสถานการณ์จริงเป็นตัวตั้ง เรียนจากประสบการณ์และกิจกรรม จากการฝึกหัดจากการตั้งคำถามและจากการแสวงหาคำตอบซึ่งจะทำให้สนุก ฝึกปัญญาให้ กล้าแข็ง ทำงานเป็น ฝึกคุณลักษณะอื่นๆ เช่น ความอดทน ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การรวมกลุ่ม การจัดการ การรู้จักตน สอดคล้องกับ สัมมา ธรณิธย (2546) ได้กล่าวถึงศาสตร์การสอนของครูยุคใหม่ในโลกปัจจุบันซึ่งต้องเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับบริบทของสังคมที่แปรเปลี่ยนไปกล่าวคือ

1. การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน แทนการเน้นผู้สอนโดยยอมรับแนวความคิดที่ว่าผู้เรียนมีความแตกต่างอย่างหลากหลาย มีศักยภาพต่างกัน มีคุณค่าในตนเอง
2. การเรียนรู้ที่เน้นการคิด แทนการจด การจำ เพราะการคิดเป็น การใช้สติปัญญา ศึกษาวิเคราะห์เชื่อมโยงไปสู่การปฏิบัติในชีวิตจริง
3. การเรียนรู้ที่เน้นความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดกับบุคคลอื่นเพื่อพัฒนาความคิดให้กว้างขวางก้าวไกล
4. การเรียนรู้ที่เน้นการเรียนอย่างมีความสุข บรรยากาศของการเรียนรู้ที่มีความสุขตาม ความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน จะเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่า น่าพึงพอใจ อันเป็นผลให้เกิดแรงกดดัน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างสืบเนื่องตลอดชีวิต
5. การเรียนรู้ที่เน้นคุณธรรมจริยธรรม อันเป็นเครื่องกำกับให้ผู้เรียนได้ตระหนัก ระลึกถึง ความเหมาะสมในการใช้ความรู้ ความสามารถไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสมอันจำเป็นต่อสันติสุขในสังคมจึงเห็นได้ว่า การเรียนการสอนโดยเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ จะช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ทั้งด้านความรู้ทักษะ และเจตคติ (ลักษณะนิสัย) และทั้งด้าน IQ

(Intelligence Quotient) ด้าน EQ (Emotional Quotient) และด้านคุณธรรมจริยธรรม (Morality) ซึ่งจะนำไปสู่ ความเป็น คนเก่ง คนดีและความสุขตามเป้าหมายการจัดการศึกษาใน ปัจจุบัน สังคมจะเกิดสันติสุขอย่างยั่งยืนสืบไป

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Bloom ทิศนา แชมมณี (2548) ได้กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดของ Bloom ไว้อย่าง หลากหลาย ผู้วิจัยขอสรุปเฉพาะประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

2.3.1 จุดมุ่งหมายทางการศึกษา Bloom ได้จัดจุดมุ่งหมายทางการศึกษาไว้ 3 ด้านคือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะ พิสัย กล่าวคือเมื่อบุคคลเกิดการเรียนรู้ จะเกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

2.3.1.1 พุทธิพิสัย การเปลี่ยนแปลงทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และความคิด (Cognitive Domain) หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระใหม่ ก็จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้มากขึ้น เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสมอง

2.3.1.2 เจตพิสัยการเปลี่ยนแปลงทางด้านอารมณ์ ความรู้สึก ทศนคติ ค่านิยม (Affective Domain) หมายถึง เมื่อบุคคลได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ก็ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกทางด้าน จิตใจ ความเชื่อ ความสนใจ

2.3.1.3 ทักษะพิสัย ความเปลี่ยนแปลงทางด้านความชำนาญ (Psychomotor Domain) หมายถึง การที่บุคคลได้เกิดการเรียนรู้ทั้งในด้านความคิด ความเข้าใจ และเกิด ความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ความสนใจด้วย 12 แล้ว ได้นำเอาสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปปฏิบัติ จึงทำให้เกิดความชำนาญ มากขึ้น เช่น การใช้มือ เป็นต้น

2.3.2 ระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้ Bloom ได้จัดระดับจุดมุ่งหมายตามระดับความรู้จากต่ำไปสูงไว้ 6 ระดับ คือ ระดับความรู้ความจำ ความ เข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล ซึ่งผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็น แนวใน การตั้งคำถาม เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดในระดับที่สูงขึ้นไปเรื่อยๆ ตัวอย่างเช่นเมื่อถามคำถาม แล้ว พบว่าผู้เรียนมีความรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแล้ว ผู้สอนควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้น คือระดับความเข้าใจ หรือ ถ้าผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว ผู้สอนก็ควรตั้งคำถามในระดับที่สูงขึ้นไปอีก คือระดับการนำไปใช้ การที่ ผู้สอน จะสามารถตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดของผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของระดับความรู้ทั้ง 6 ประการ ผู้สอน จำเป็นต้องเข้าใจลักษณะของความรู้แต่ละระดับ และพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ นั้น

3. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ

จอห์นสัน และจอห์นสัน (Johnson & Jonnson, 1991) กล่าวว่าทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ แบบร่วมมือ อย่างน้อยประกอบด้วย 3 กลุ่มที่เกี่ยวข้องได้แก่ ทฤษฎีการพึ่งพาทางสังคม ทฤษฎีพัฒนาการ ทางสติปัญญา และทฤษฎีทางพฤติกรรมโดยมีแนวคิดดังต่อไปนี้

1. การพึ่งพากันทางสังคม (Social interdependence perspective) ได้เริ่มขึ้นในช่วงต้นทศวรรษที่ 1900 เมื่อเคิร์ท คาฟคา (Kurt Kafka) ได้นำเสนอแนวคิดนี้โดยกล่าวว่ากลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเนื่องจากการพึ่งพาซึ่งกันและกันในกลุ่มสมาชิกต่อมาเคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) ได้อธิบายแนวความคิดนี้เพิ่มเติมว่าสิ่งที่สำคัญของกลุ่ม คือ การพึ่งพากันระหว่างสมาชิกในกลุ่มภายใต้การสร้างเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้เกิดพลวัตกลุ่มที่เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพการณ์ของสมาชิกในกลุ่มคนใดคนหนึ่งหรือกลุ่มย่อยจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพการณ์ของสมาชิกภายใต้การสร้างเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสภาพการณ์สมาชิกคนอื่น ๆ ในกลุ่มย่อย ๆ ด้วย และความตึงเครียดภายในที่เกิดขึ้นกับสมาชิกในกลุ่มจะกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ต้องการ ต่อมามอร์ตัน ดูทซ์ (Morton Deutsch) ซึ่งเป็นศิษย์ของ เลวิน ได้คิดค้นทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือและการเรียนรู้แบบแข่งขัน (Theory of cooperation) ขึ้นในปลายทศวรรษที่ 1940 และศิษย์ของมอร์ตัน คูตซ์ คือ เดวิดจอห์นสันได้ขยายทฤษฎีดังกล่าวออกเป็นทฤษฎีการพึ่งพากันทางสังคม (Social interdependence theory) มุมมองเกี่ยวกับการพึ่งพากันทางสังคมเชื่อว่าวิธีการพึ่งพากันทางสังคมเป็นโครงสร้างที่กำหนดปฏิสัมพันธ์ของบุคคล การกระทำ และการตัดสินใจ ผลลัพธ์ การพึ่งพากันในทางบวก (Cooperation) ส่งผลให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ในทางส่งเสริมกันและกัน (Promotive interaction) ที่ส่งเสริมผู้เรียนรายบุคคลและเกิดการกระตุ้นความพยายามซึ่งกันและกันในการเรียนรู้ ส่วนการพึ่งพากันในทางลบ (competition) จะส่งผลในปฏิสัมพันธ์ที่ตรงข้ามกัน คือ ผู้เรียนจะท้อแท้หรือเสียกำลังใจและขัดขวางความพยายามไปสู่ความสำเร็จของผู้อื่น

2. พัฒนาการทางสติปัญญา (Cognitive developmental perspective) พื้นฐานส่วนใหญ่เป็นทฤษฎีจากเพียเจท์ (Jean Piaget) และลีฟ เซมิโนวิช ไวโกทสกี้ (Lev Semenovitch Vygotsky) จากเพียเจท์และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องได้ข้อสรุปว่าเมื่อบุคคลร่วมมือกันในกลุ่มที่มีความขัดแย้งทางความคิดจะก่อให้เกิดการขาดดุลยภาพ ซึ่งกระตุ้นให้เกิดพัฒนาทางความคิดและความสามารถ ในระหว่างสมาชิกพยายามให้เกิดความร่วมมือจะนำไปสู่การอภิปราย ซึ่งการขัดแย้งทางความคิดจะเกิดขึ้นและได้รับการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลที่ไม่เพียงพอจะถูกเปิดเผยและได้รับการปรับปรุงงานของไวโกทสกี้ (Vygotsky) และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเป็นพื้นฐานของข้อสรุปที่ว่าความรู้ คือ สิ่งที่เกิดจากความพยายามร่วมมือในการเรียนรู้ทำความเข้าใจ และแก้ปัญหา กลุ่ม สมาชิกแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสารและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ค้นพบจุดอ่อนในกลยุทธ์การใช้เหตุผลของกันและกัน การช่วยทำให้เกิดความถูกต้องและปรับความเข้าใจบนพื้นฐานของความเข้าใจผู้อื่นสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการ คือ ทฤษฎีความขัดแย้ง ซึ่งจอห์นสันและจอห์นสัน (Johnson & Johnson, 1987, 1993) ได้ศึกษาพบว่าการเผชิญกับสถานการณ์ที่ขัดแย้งให้เกิดความไม่แน่ใจ หรือความขัดแย้งทางความคิด ซึ่งก่อให้เกิดการสร้างแนวคิดใหม่ที่เน้นว่าข้อมูล ข่าวสารจะถูกเก็บไว้ในความทรงจำและถูกรวบรวมให้คงอยู่ในโครงสร้างทางความคิด ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนในการคิดและสร้าง

เครื่องมือทางการคิด วิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพก็คือการใช้การอธิบายเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ได้แก่ผู้ร่วมงาน

3. การเรียนรู้ทางพฤติกรรม (Behavioral learning perspective) เน้นในเรื่องผลกระทบของสิ่งเสริมแรงต่อกลุ่มและการให้รางวัลต่อการเรียนรู้ โดยมีข้อสันนิษฐานว่า การให้รางวัลหรือสิ่งเสริมภายนอกจะทำให้เกิดพฤติกรรมซ้ำ โดยสกินเนอร์ (Skinner) เน้นที่ปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม ในขณะที่แบนดูรา (Bandura) เน้นการเลียนแบบ ส่วนโฮแมนส์โรบอทและเคลลี (Homans, Thibaut & Kelly) เน้นที่ความสัมพันธ์ระหว่างการให้รางวัล และมูลค่าในการแลกเปลี่ยนทางสังคมท่ามกลางการพึ่งพาอาศัยกันของสมาชิกสลาวิน (Slavin) ได้เน้นความจำเป็นของการให้รางวัล เป็นกลุ่มมีความพยายามในการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ทิศนา แชมมณี (2545) ได้นำเสนอเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือว่าเป็นการเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อยโดยสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3 – 6 คนช่วยกันเรียนรู้เพื่อไปสู่เป้าหมายของกลุ่ม นักการศึกษาคนสำคัญที่เผยแพร่แนวคิดของการเรียนรู้แบบนี้คือสลาวิน (Slavin) เดวิดจอห์นสัน (David Johnson) และโรเจอร์ จอห์นสัน (Roger Johnson) เขากล่าวว่าในการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปเรามักจะไม่ให้ความสนใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนส่วนใหญ่เรามักจะมุ่งไปที่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับบทเรียนความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนเป็นมิติที่จะถูกละเลยหรือมองข้ามไปทั้งหมดที่มีผลการวิจัยชี้ชัดเจนว่าความรู้สึกของผู้เรียนต่อตนเองต่อโรงเรียนครูและเพื่อนร่วมชั้นมีผลต่อการเรียนรู้มากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนมี 3 ลักษณะคือ

1. ลักษณะแข่งขันในการเรียนรู้ผู้เรียนแต่ละคนจะพยายามที่จะเรียนให้ดีกว่าผู้อื่นเพื่อให้ได้คะแนนดีได้รับการยกย่องหรือได้รับการตอบแทนในลักษณะต่างๆ
2. ลักษณะต่างคนต่างเรียนคือแต่ละคนต่างก็รับผิดชอบดูแลตนเองให้เกิดการเรียนรู้ไม่ยุ่งเกี่ยวกับผู้อื่น
3. ลักษณะร่วมมือกันหรือช่วยเหลือกันในการเรียนรู้คือแต่ละคนต่างก็รับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองและในขณะเดียวกันก็ต้องช่วยให้สมาชิกคนอื่นเรียนรู้ด้วยจอห์นสันและจอห์นสันชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาปัจจุบันมักส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันซึ่งอาจมีผลทำให้ผู้เรียนเคยชินต่อการแข่งขันเพื่อแย่งชิงผลประโยชน์มากกว่าการร่วมมือกันแก้ปัญหาอย่างไรก็ตามเราควรให้โอกาสผู้เรียนได้เรียนรู้ทั้ง 3 ลักษณะโดยรู้จักใช้ลักษณะการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ทั้งนี้เพราะในชีวิตประจำวันผู้เรียนต้องเผชิญสถานการณ์ที่มีทั้ง 3 ลักษณะแต่เนื่องจากการศึกษาปัจจุบันมีการส่งเสริมการเรียนรู้แบบแข่งขันและแบบรายบุคคลแล้วเราจึงจำเป็นต้องหันมาส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยรวมทั้งได้เรียนรู้ทักษะทางสังคมและการทำงานร่วมกับผู้อื่นซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างยิ่ง ในการดำรงชีวิตด้วย

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิภา เพ็ชรเจริญรัตน์ (2555) ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาจิตวิทยา การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเป็นแบบการพัฒนาทดลอง (experimental development) โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจิตวิทยาการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย ทั้งก่อนและหลัง การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือและเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุ ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1/2 ภาคเรียนที่ 1 ปี การศึกษา 2555 จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการจัดกิจกรรมครั้งนี้คือ 1.แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ ที่เน้นโดยครุมีส่วนร่วม 2.แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 3. แบบประเมินความพึงพอใจของ นักศึกษา ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการ วิเคราะห์ข้อมูลพบว่า 1. การศึกษางานวิจัยเรื่อง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนให้กับนักศึกษาปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมที่เน้นโดยครุมีส่วนร่วม พบว่าหลังการจัดกิจกรรมนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนสูงขึ้นซึ่งผลการทดสอบก่อนเรียนมีผลค่าคะแนนคิดเป็นร้อยละ 49.06 และหลังการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นโดยครุมีส่วนร่วมมีคะแนนโดยคิดเป็นร้อยละ 82.73 ส่งผลให้ผลความต่างของ คะแนนระหว่างก่อนและหลังมีความเปลี่ยนแปลงเพิ่มมากขึ้นกว่าก่อนการจัดกิจกรรมโดยคิดเป็นร้อยละ 23.59 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ 2. ผลความพึงพอใจของนักศึกษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้แบบร่วมมือที่เน้นโดยครุมีส่วนร่วม พบว่าภาพรวมของทุกข้อที่ทำการประเมินนักศึกษามีผลความพึง พพอใจโดยคิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.20 ซึ่งจัดอยู่ในระดับมากโดยมีความสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ปรียาภรณ์ เฮอร์ริงตัน (2555) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย กลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ รายวิชา HTM411 กลยุทธ์การจัดการโรงแรมและ การท่องเที่ยว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ศึกษาการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ความ คิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ ในการเรียนการสอน เรื่อง กลยุทธ์ส่วนประสมการส่งเสริมการตลาด รายวิชา HTM411 กลยุทธ์การจัดการโรงแรมและการ ท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่างคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา HTM411 จำนวน 30 คน ได้มาโดย การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แบบทดสอบ ใบงาน แบบสอบถามประเมินความเหมาะสม 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา วิธีและเทคนิคการสอน ด้านบุคลิกลักษณะ ของอาจารย์ ด้านสื่อประกอบการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ทำวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการคำนวณหาค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเปรียบเทียบ (t-test) และวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิง คุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ กลุ่มตัวอย่างมี

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจพบว่า นักศึกษาศาสนาสามารถสอบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 83.33 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องนี้ภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านเนื้อหา วิธีและเทคนิคการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ตามลำดับ 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่น่าสนใจ คือ 4.1 ด้านเนื้อหา วิธีและเทคนิคการสอนการเรียนวิธีนี้เหมาะสมกับเรื่องที่สอน ช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนให้สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ สามารถทำความเข้าใจเนื้อหาได้ดีและจำได้ดีขึ้น การจับกลุ่มเหมาะสมไม่ใหญ่เกินไป เวลาเหมาะสมกับเนื้อหา ควรยุบรวมเนื้อหาที่มีความคาบเกี่ยวซ้ำซ้อนกัน 4.2 ด้านบุคลิกลักษณะของอาจารย์ อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ดี เข้าสอนตรงเวลา ใช้คำพูดเหมาะสม แต่งกายสุภาพ สะอาดเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักศึกษา แต่อยากให้ผู้สอนมีความยืดหยุ่นในการสอน 4.3 ด้านสื่อประกอบการสอน อาจารย์มีหนังสือ เอกสารประกอบการสอนวิชา HTM411 และมีใบงานเดี่ยว ใบงานกลุ่ม แบบทดสอบ อีกทั้ง ห้องเรียนมีเครื่องมืออุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องเสียง ไมโครโฟน ที่มีประสิทธิภาพสูงมาก ทำให้การเรียนการสอนเป็นไปด้วยความราบรื่นและมีประสิทธิผล 4.4 ด้านการวัดและประเมินผลคิดว่าข้อสอบค่อนข้างยาก และอาจารย์ได้ออกข้อสอบครอบคลุมทุกประเด็นแล้ว การตรวจให้คะแนนประเมินผลมีความยุติธรรมกับผู้เรียนทุกคน

ประณีต วงษ์เกษกรณ์ (2554) ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องเปิดวิถีชีวิตเอเชียในอดีต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลการการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 93.25/91.42 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจำนวน 6 แผน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 93.25 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.42 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80

พัฒน์พงศ์ อริยสิทธิ์ (2553) ศึกษาการประยุกต์ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชา IEG435 ของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม โดยใช้เทคนิคของ FAST และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือทดสอบการทำโครงการเป็นกลุ่มและให้มีการประเมินผลร่วมกันในชั้นเรียนก่อนการปรับปรุงและหลังการปรับปรุงเปรียบเทียบกันโดยมีผลการประเมินทุกหัวข้อมีการปรับปรุงให้ดีขึ้นที่ระดับความเชื่อมั่นที่ 90% ผลความพึงพอใจของการเรียนรู้อยู่ในเกณฑ์ พึงพอใจมาก โดยผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีการเรียนรู้ที่ดีขึ้นและมีค่าเฉลี่ยของการเรียนอยู่ที่ 68.23 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานอยู่ที่ 8.62

อติธิตยา สวयरูป (2556) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้

เทคนิค STAD โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/10 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 50 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง ด้วยการตั้งสมมติฐานว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD จะมีผลสัมฤทธิ์ที่ดีขึ้นได้อย่างไร โดยมีเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน และการหาคะแนนพัฒนาการของนักเรียนแต่ละคน แล้วนำไปรวมเข้ากลุ่มเป็นคะแนนพัฒนาการของกลุ่ม เพื่อให้เกณฑ์ระดับคุณภาพ ได้แก่ ดี ดีมาก และดีเยี่ยม ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมแต่ละกลุ่มมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับคุณภาพที่ดีเยี่ยม

อภิรักษ์ ใต้ตาหยง และอริยา คูหา(2554) ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการ การอ่านและการเขียน (CIRC) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนสองภาษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบ ร่วมมือแบบ บูรณาการการอ่านและการเขียน (CIRC) หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการ เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่เรียนแบบ การ เรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียน (CIRC) สูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ผลจากการวิจัยจึงสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการเขียนของนักเรียน ที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียนได้ (CIRC)

พะเยาว์ คงยืน สุนันทิพย์ บุญสมบัติ และประพนธ์ เจียรกุล(2554) ศึกษาผลของการเรียนแบบ ร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประชาคม เศรษฐกิจอาเซียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัด กาญจนบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบมนุษยสัมพันธ์ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยม ศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์ และ (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและ หลังเรียน เรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้ เทคนิคจิกซอร์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 โรงเรียน ศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 40 คน ได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ระยะเวลา ที่ใช้ในการทดลอง 16 ชั่วโมง เครื่องมือการวิจัยประกอบด้วย (1) แผนการเรียนตามวิธีการสอนแบบร่วมมือ โดยใช้เทคนิคจิกซอร์ เรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2) แบบสอบถามวัดมนุษยสัมพันธ์ และ (3) แบบ ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

การทดสอบค่าที่ ผลการวิจัยพบว่า (1) นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์มีมนุษยสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ (2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ณัฐวัฒน์ อนันตสุข และพรสิริ เอี่ยมแก้ว(2557) ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ และความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาจำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 3) เปรียบเทียบความสามารถในการทำงานร่วมกันก่อนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนหนองกรดพิทยาคม อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน 36 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 จำนวน 12 ชั่วโมง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยง .89 และแบบประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกันจำนวน 21 ข้อ ซึ่งมีค่าความเที่ยง .65 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่าไค-สแควร์ และการทดสอบค่าทีกรณีกลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระต่อกันผลการวิจัยพบว่า 1. จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์หลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอร์ 2 มีความสามารถในการทำงานร่วมกันหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุกัญญา จันทร์แดง(2555) ศึกษาผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ 2) ศึกษาระดับความสามารถในการทำงานร่วมกัน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ 3) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 4 (รัตนโกสินทร์ 022 ปี) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) ชุดการสอนแบบร่วมมือ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ข้อ 4) แบบ

ประเมินความสามารถในการทำงานร่วมกัน ใช้ในการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ 5) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับ ดีมาก 3) ความคิดของนักเรียนเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดีมาก

สุกัญญา ดวงอุปมา สมพร นนทภา และกรรณก ดลโสภณ(2554) ได้ศึกษาประสิทธิผลของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ และแบบสอบถามความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ กลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิชาการจัดการ ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ ปีการศึกษา 2554 จำนวน 64 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบที (dependent – test) ผลจากการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.68 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.75 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกับก่อนเรียน พบว่า นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.73 นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.46 เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศารทูล อารีวรวิทย์กุล(2554) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือพบว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ 1 กลุ่มวัดผลก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยหัวข้อดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ตัวแปรที่ศึกษา
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/2558 จำนวน 240 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ /56 ที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก จำนวน 30 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข
  2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข
- โดยมีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. จัดทำแผนการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข โดยมีสาระสำคัญดังนี้

- รหัสชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
- ระดับชั้นของนักศึกษา ภาคเรียนที่
- ชื่อผู้สอน
- ชื่อหน่วยการเรียนรู้/สาระสำคัญการเรียนรู้
- จุดประสงค์ทั่วไป
- จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
- กิจกรรมการเรียนรู้ (ชั้นนำ ชั้นสอน ชั้นสรุป)
- สื่อการเรียนการสอน
- การวัดและประเมินผล

ขอความร่วมมือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความยืดหยุ่น ความเป็นไปได้ และประโยชน์ของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พร้อมปรับปรุงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่คุณผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ แล้วจัดพิมพ์พร้อมใช้ต่อไป รายชื่อคณะกรรมการประกอบด้วย

ผศ.อนงค์นาฏ คงประชา	สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
ดร.ยุวดี ตรงต่อกิจ	สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
ดร.มนตรา ศรีชะแย้ม	สาขาสาธารณสุขศาสตร์

2. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข

2.1 สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ของนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ที่ศึกษาในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเป็นแบบทดสอบปรนัยแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 50 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหาและความสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมความเหมาะสมของภาษาเพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขแล้วทำการวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) โดยแบบทดสอบนี้มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.66 - 1

2.3 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขไปใช้ทดสอบกับนักศึกษาที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายข้อเพื่อหาค่าความยากง่าย (p) พบว่าแบบทดสอบนี้มีค่าความยากง่ายตั้งแต่ .40 ถึง .76 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .32 ขึ้นไป

2.4 หาความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตรคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-20) ซึ่งมีค่าความเที่ยงของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

2.5 จัดทำแบบทดสอบที่ผ่านการหาคุณภาพของเครื่องมือกำหนดให้เป็นแบบทดสอบวัดความรู้จำนวน 50 ข้อเพื่อวัดความรู้ของกลุ่มตัวอย่างในการดำเนินการศึกษาวิจัยต่อไป

3. สำหรับคะแนนรวมของการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขอยู่ในช่วงคะแนน 0 - 50 คะแนน เมื่อรวมคะแนนแล้วจัดระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยกำหนดเกณฑ์ในการในการแปลความหมายขอคะแนนเป็น 3 ระดับ การแปลผลคะแนนโดยพิจารณาตามเกณฑ์ของบลูม (Bloom, 1968) ดังนี้

ระดับดี

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 80 - 100

(คะแนนตั้งแต่ 40 คะแนนขึ้นไป)

หมายถึงนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์มีความรู้ในระดับดี

ระดับปานกลาง

คะแนนระหว่างร้อยละ 60-79

(คะแนนตั้งแต่ 30 - 39 คะแนน)

หมายถึงนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์มีความรู้ในระดับปานกลาง

ระดับน้อย

คะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60

(คะแนนน้อยกว่า 30 คะแนน)

หมายถึงนักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์มีความรู้ในระดับน้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. เตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มตัวอย่างที่จะได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือก่อนดำเนินการทดลองเป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์
2. ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างเพื่อทดสอบความรู้ของกลุ่มตัวอย่างก่อนดำเนินการวิจัยโดยใช้ข้อสอบผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 50 ข้อแล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์ข้อมูล
3. ดำเนินการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้แผนการจัดกิจกรรม จำนวน 6 แผนจัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 6 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ชั่วโมง รวม 18 ชั่วโมง
4. ทำการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังการจัดกิจกรรม ครบจำนวน 18 ชั่วโมง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดิมกับการทดสอบก่อนเรียน
5. นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดกิจกรรม ตามเกณฑ์ที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) เพื่อใช้วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ เกรดเฉลี่ย โดยใช้ค่าความถี่(Frequency) ร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation)
2. สถิติอ้างอิง (Inferential Statistic) เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้สถิติ Paired Sample t-test

บทที่ 4

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้เป็นการการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ 1 กลุ่มวัดผลก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ΣX แทน คะแนนรวมของนักเรียน

ΣD แทน ผลรวมความแตกต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนและก่อนเรียน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

คนที่	ก่อนการทดลอง (คะแนน)	หลังการทดลอง (คะแนน)	ความแตกต่างของคะแนน
1	28	35	7
2	22	39	17
3	30	45	15
4	29	38	9
5	18	28	10
6	19	32	13
7	25	41	16
8	27	42	15
9	22	33	11
10	24	32	8
11	20	35	15
12	32	46	14
13	19	28	9
14	27	35	8
15	29	36	7
16	26	34	8
17	21	29	8
18	24	32	8
19	23	29	6
20	31	42	11
21	29	39	10
22	25	34	9
23	29	38	9
24	27	40	13
25	21	29	8

คนที่	ก่อนการทดลอง (คะแนน)	หลังการทดลอง (คะแนน)	ความแตกต่างของคะแนน
26	23	30	7
27	20	27	7
28	28	39	11
29	23	30	7
30	24	35	11
รวม (ΣX)	745	1052	(ΣD) = 307
$\bar{x}$	24.83	35.06	10.23
ร้อยละ	49.66	70.13	20.46

จากตารางที่ 1 พบว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักศึกษาสาธารณสุข มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก โดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมพบว่าหลังจัดกิจกรรมนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยก่อนที่นักศึกษาจะได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้ทำการทดสอบก่อนเรียนพบว่าคะแนนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 24.83 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 49.66 ของคะแนนเต็ม หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อบรมร่วมมีพบว่านักศึกษามีค่าคะแนนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 35.06 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 70.13 ของคะแนนเต็มและมีค่าเฉลี่ยความต่างของคะแนนระหว่างก่อนและหลังเรียนเท่ากับ 10.23 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 20.46

ตารางที่ 2 ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ก่อนเรียน		หลังเรียน	
	จำนวน(คน)	ร้อยละ	จำนวน(คน)	ร้อยละ
ระดับดี	-	-	6	20
ระดับปานกลาง	3	10	18	60
ระดับน้อย	27	90	6	20

จากตารางที่ 2 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ก่อนการเรียนอยู่ในระปานกลางจำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 10 และอยู่ในระดับน้อยจำนวน 27 คนร้อยละ 90 ในขณะที่หลังการเรียนพบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับดี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20 อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 18 คน ร้อยละ 60 และอยู่ในระดับน้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 20

ตารางที่ 3 วิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ

การทดสอบ	n	$\bar{x}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	30	24.83	3.89		
หลังเรียน	30	35.06	5.25	18.86	.000

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับนักศึกษา โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ หลังการจัดกิจกรรมนักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นโดยก่อนที่นักศึกษาจะได้รับการจัดกิจกรรมนักศึกษาได้ทำการทดสอบก่อนเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.83 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.89 ภายหลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่แบบร่วมมือพบว่านักศึกษามีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.06 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 5.25 ค่า t เท่ากับ 18.86 ค่า p-value เท่ากับ .000 นั่นคือคะแนนหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้เป็นการการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) แบบ 1 กลุ่มวัดผลก่อน-หลัง (One Group Pretest-Posttest Design) มีเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้แบ่งการอภิปรายผลในประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 1 สรุปผลการวิจัย

1.1 ก่อนเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.83 คะแนน

1.2 หลังเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขของนักศึกษาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก ส่วนใหญ่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 60 รองลงมาอยู่ในระดับดี และระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 20 เท่ากัน และมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.06 คะแนน

1.3 เมื่อเปรียบเทียบผลการเรียนระหว่างก่อนกับหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่าหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการเปรียบเทียบผลการเรียนระหว่างก่อนกับหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่าหลังการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นไปตามสมมติฐาน สามารถอภิปรายได้ว่าการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นวิธีการจัดการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงานเป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถที่แตกต่างกัน เพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการเรียนรู้ของแต่ละคน สนับสนุนให้มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จนบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ นอกจากนี้ ยังเป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ หรือทีมตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ ทำให้สามารถปรับตัวอยู่กับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นไปตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Johnson and Johnson, 1993) ที่มีองค์ประกอบ 5 ประการคือการพึ่งพาและเกื้อกูลกัน สมาชิกในกลุ่มจะประสบความสำเร็จได้ก็ต่อเมื่อกลุ่มประสบความสำเร็จ การปรึกษาหารือกันอย่างใกล้ชิด ความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ของสมาชิกแต่ละคนทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบและทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มกำลังความสามารถ ไม่มีใครได้รับประโยชน์โดยไม่ทำหน้าที่ของตนเอง ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มเพื่อให้เกิดการเรียนรู้และปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 5 ประการจะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ดีขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของวิภา เพ็ชรเจริญรัตน์ (2555) ที่ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาจิตวิทยาการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 1 โดยใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมที่เน้นโดยครูพบว่า หลังการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลการศึกษาของปรียาภรณ์ เฮอร์ริงตัน (2555) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจรายวิชา HTM 411 กลยุทธ์การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว และพบว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิกซอว์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของประณีต วงษ์เกษกรณ์ (2554) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือเรื่องเปิดวิถีชีวิตเอเชียในอดีต กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่าผลการการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ 93.25/91.42 หมายความว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยจากผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือจำนวน 6 แผน คิดเป็นค่าเฉลี่ย 93.25 และคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.42 แสดงว่าการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และสอดคล้องกับการศึกษาของศารทูล อารีวรวิทย์กุล (2554) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของพัฒนพงศ์ อริยสิทธิ์ (2555) ที่ศึกษาการประยุกต์ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชา IEG435 ของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุมแล้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษามีการเรียนรู้ที่ดีขึ้น และมีค่าเฉลี่ยของการเรียนอยู่ที่ 68.23 และสอดคล้องกับการศึกษาของ อติติยา สวายุรูป (2556) ที่ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศเรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD แล้วพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนหลังจากที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD สูงกว่าก่อนเรียนอย่างชัดเจน และนักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบกลุ่มร่วมมือ โดยใช้เทคนิค STAD โดยรวมแต่ละกลุ่มมีคะแนนพัฒนาการอยู่ในระดับคุณภาพที่ดีเยี่ยม และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ อภิรักษ์ โต้ะตาหยง และอริยา คูหา(2554) ที่ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียน (CIRC) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนสองภาษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบ ร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียน (CIRC) หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่เรียนแบบปกติหลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่เรียนแบบ การเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียน (CIRC) สูงกว่าการเรียนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 ผลจากการวิจัยจึงสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนที่ เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียนได้ (CIRC) และสอดคล้องกับผลการศึกษาของพะเยาว์ คงยืน สุนนทิพย์ บุญสมบัติ และประพนธ์ เจียรกุล(2554) ที่ได้ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี แล้วพบว่า นักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์มีมนุษยสัมพันธ์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักเรียนที่เรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ณัฏฐ์วัฒน์ อนันตะสุข และพรสิริ เอี่ยมแก้ว(2557) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ และความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แล้วพบว่า จำนวนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์หลังเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 75 ของคะแนนเต็ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของสุกัญญา จันทร์แดง (2555) ที่ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าผลการเรียนรู้ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ มีพฤติกรรมในการทำงานร่วมกันอยู่ในระดับดีมาก ความคิดของนักเรียนเห็นต่อการเรียนการสอนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือ อยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับผล

การศึกษาของสุกัญญา ดวงอุปมา สมพร นนทภา และกรรณก ดลโสภณ(2554) ที่ได้ศึกษาประสิทธิผลของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่ และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 39.68 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 50.75 เมื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือกับก่อนเรียนพบว่านักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และนักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 23.73 นักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.46 เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่านักศึกษามีความสนใจในวิธีการเรียนการสอนแบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือจำเป็นต้องมีระยะเวลาการเรียนการสอนที่ใช้เวลานานและต่อเนื่องกันหลายครั้ง ดังนั้นในการนำรูปแบบการเรียนการสอนแบบร่วมมือไปใช้ควรจัดระยะเวลาเรียนให้มากพอสมควรและมีความต่อเนื่องกันจะทำให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น
2. ครูผู้สอนด้วยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ ควรวางแผนการเรียนอย่างเป็นระบบชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดงานหรือใบงานเพื่อแจ้งให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าเพื่อเตรียมศึกษาล่วงหน้าในการเรียนครั้งต่อไป โดยครูผู้สอนควรเป็นผู้อำนวยความสะดวกอย่างใกล้ชิด

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือในรายวิชาใดวิชาหนึ่งตลอดภาคการศึกษาเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชานั้นทั้งภาคการศึกษา
2. ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการเรียนการสอนแบบอื่น เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้พัฒนาการเรียนรู้นักศึกษาให้ดีขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกพร แสงสว่าง. (2540). ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา ส 305 โลกของเรา ของนักเรียน ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ กับการสอนตามปกติ. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- กมล ขวัญคุ้ม. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (jigsaw) เรื่องการเมืองการปกครองกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. กรุงเทพฯ: วิทยุชน.
- _____. (2545). เอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. กรมวิชาการ. 2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิชสาราญราชฎาร์.
- กรมวิชาการ. (2541). เทคนิควิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ. กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ.
- งานวิชาการ. (2553). คู่มือปฏิบัติงานวิชาการของอาจารย์ใหม่. มปท. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ณรงค์ สังข์มรินทร์. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิกซอว์ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2549.
- ณัฐวัฒน์ อนันตะสุข และพรสิริ เอี่ยมแก้ว. (2557). ผลการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ด้วยเทคนิคจิกซอว์ 2 ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ และความสามารถในการทำงานร่วมกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 6.
- ทศนา แหมมณี. (2528). แนวคิดเกี่ยวกับระบบการเรียนการสอน. เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยการเรียนรู้ที่ 1-7. กรุงเทพมหานคร : ป. สัมพันธ์พานิชย์.
- _____. (2545). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ทศนา แหมมณี และคณะ. (2548). จิตวิทยาการสอน. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมนเนจ.

- นรินทร์ กระพี้แดง. (2542). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีต่อทักษะการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประชาธิปไตยในรายวิชา ส402 สังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน).
นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปฐมพงษ์ บานฤทัย. (2549). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคจิ๊กซอว์เรื่องการเมืองการปกครองสมัยอยุธยา กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประณีต วงษ์เกษกรณ์. (2554). การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ(Jigsaw) เรื่องเปิดวิถีชีวิตเอเชียในอดีตกาลกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2.
http://swis.act.ac.th/html_edu/act/temp_emp_research/1345.pdf เข้าถึง ได้วันที่ 25 ธันวาคม 2558.
- ประทีป เมธาคณวุฒิ. (2544). เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประเวศ วัชสี. (2541). ปฏิรูปการศึกษา-ยกเครื่องทางปัญญา : ทางรอดจากทางหายนะ. พิมพ์ครั้งที่ 2 ,กรุงเทพมหานคร : มุลนิธิสวดศรี-สฤชต์วงศ์.
- ปิยะฉัตร ขาวแก้ว.(2542). ผลการเรียนรู้แบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีผลต่อการทำงานร่วมกันและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา ส 306 : ประเทศของเรา 4 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสตรีราชินทิศ จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ปรียาภรณ์ เฮอร์ริงตัน. (2555). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกลุ่มร่วมมือแบบจิ๊กซอว์เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจรายวิชา HTM 411กลยุทธ์การจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- พะเยาว์ คงยืน สมานทิพย์ บุญสมบัติ และประพนธ์ เจียรกุล. (2554). ผลของการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้เทคนิคจิ๊กซอว์ที่มีต่อมนุษยสัมพันธ์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์พนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี. การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชครั้งที่ 2.
- พัฒนพงศ์ อริยสิทธิ์. (2553). ศึกษาการประยุกต์ใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชา IEG435 ของนักศึกษา คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม. มปป.
- มณีนีภา ชุตติบุตร. (2542). การศึกษาสภาพการเรียนรู้จากหนังสือของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารวิชาการ.

- มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. (2553). **คู่มือปฏิบัติงานกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. งานวิชาการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เยาวลักษณ์ พงศธรวิวัฒน์. (2547). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เรื่องหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในประเทศไทยวิชาหลักฐานประวัติศาสตร์ในประเทศไทย ส 021 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลำพอง บุญช่วย. (2530). **การสอนเชิงระบบ**. ปทุมธานี: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลงกรณ์.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). **แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพฯ: บริษัทแอลทีเพรสจำกัด.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2545). **เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พริกหวานกราฟฟิค.
- วิภา เพ็ชรเจริญรัตน์. (2555). **การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือในรายวิชาจิตวิทยาการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยชั้นปีที่ 1**. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- วิณา บุญปัทม์. (2550). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์เรื่องพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจในการเรียนรู้ สารระการ เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ. กศ.ม. หลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศารทูล อารีวรวิทย์กุล. (2554). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ**. ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2529). **การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ**. กรุงเทพฯ ฯ. มปท.
- สัมมา รณิธย์. (2546). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ : จากประสบการณ์สู่ปฏิบัติการ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง จำกัด.
- สุกัญญา จันทร์แดง. (2555). **ผลการจัดการเรียนด้วยชุดการสอนแบบร่วมมือที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการทำงานร่วมกัน วิชาวิทยาศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม 2556.
- สุกัญญา ดวงอุปมา สมพร นนทภา และกรรณก ดลโสภณ. (2554). **ประสิทธิผลของการเรียนการสอนแบบร่วมมือสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาเทคนิคการจัดการสมัยใหม่**. วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวรปีที่ 15 ฉบับที่ 4 ตุลาคม – ธันวาคม 2556.

- สุภณิดา ปุสุรินทร์คำ. (2552). **ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือบน e - Learning**. เอกสารคำสอน รายวิชา 02-051-522 เทคโนโลยีการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์. นครราชสีมา : คณะวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- สมศักดิ์ ภูวิภาดาวรรณ. (2544). การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและการประเมินตามสภาพจริง. พิมพ์ครั้งที่ 2. เชียงใหม่ : THE KNOWLEDGE CENTER.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). **การจัดการเรียนรู้แบบพัฒนาการคิดด้วยการใช้คำถามหมวกความคิด 6 ใบ**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2551). **หลักการและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผล**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- หวน พิณรุฬห์. (2548). **การบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อติติยา สวยรูป. (2556). **การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ เรื่อง คอมพิวเตอร์เบื้องต้น ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการเรียนการสอนแบบกลุ่มร่วมมือโดยใช้เทคนิค STAD**. คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อภิรักษ์ โต้ะตาหยง และอริยา คูหา.(2554). **ผลของการสอนโดยการเรียนแบบร่วมมือแบบบูรณาการการอ่านและการเขียน (CIRC) ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนสองภาษา**. วารสารPrincess of Naradhiwas University Journal, ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม - สิงหาคม, 2554.
- อภรณ์ ใจเที่ยง. (2544). **หลักการสอน**. กรุงเทพฯ : โอ เอส.พรี้นติ้ง เฮาส์.
- อารุณี บุญยืน. (2547). **การพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบจิ๊กซอว์ เรื่อง ชมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์สาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่1**. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ. การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Bloom, B. S. (1968). **Mastery learning**. UCLA – CSEIP evaluation Comment. 1 (2). Losangeles. University of California at Los Angeles.
- _____. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. McGraw Hill Book, New York: USA.
- Johnson, David W. and Johnson, Roger T. (1987). **Research Shows the Benefits of Adult Cooperation**. Educational Leadership.45 (November 1987).
- Johnson, David W. , Johnson, Roger T. and Holubec, Edythe Johnson. (1993). **Circles of Learning : Cooperation in the Classroom**. 6th ed. Minesota : Interaction Book.
- Johnson,D. W.,Johnson,R.T. andSmith,K. A. 1991. **Cooperative Learning Increasing College Faculty Instructional Productivity**. Higher Education Report No. 4. Washington D.C. The George Washington University.

- Imel, Susan. 1994. Peer Tutoring in Adult Basic and Literacy Education.(Online).
Available : <http://arkeric.org/plweb-egi/obtain.pl>. [2002, March 4]
- Tyler, Ralph W. (1950). **Basic Principles of curriculum and Instruction**. Chicago : The University of Chicago press.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผศ.อนงค์นาฏ คงประชา อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. อาจารย์ ดร.ยุวดี ตรงต่อกิจ อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขา
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
3. อาจารย์ ดร.มนตรา ศรีชะแย้ม อาจารย์ประจำหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขา
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ภาคผนวก ข.

แผนบริหารการสอนตามกรอบมาตรฐานการอุดมศึกษา

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

หมวดที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไป

1. รหัสและชื่อรายวิชา วท.สธ. 232 จริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข PHSC 232 Professional Ethics and Public Health Law
2. จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต (3-0-6)
3. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ
4. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
5. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่
6. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
7. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
8. สถานที่เรียน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
9. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด 20 ธันวาคม 2557

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

<p>1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข 2. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจรรยาบรรณและจิตอาสาในงานสาธารณสุข 3. เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไปและกฎหมายทางด้านสาธารณสุข เช่นกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคทางสาธารณสุข เป็นต้น
<p>2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา</p> <p>เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักจริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข เพื่อประยุกต์ใช้จรรยาบรรณและจิตอาสาในงานสาธารณสุข สามารถดำเนินการตามข้อบังคับของกฎหมายสาธารณสุข เพื่อสามารถดำเนินชีวิตและเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับครอบครัวและชุมชนในลำดับต่อไป ทั้งนี้ ควรมีการปรับเปลี่ยนตัวอย่างอ้างอิงเนื้อหาให้สอดคล้องกับผู้เรียน ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การปรับปรุงกฎหมายรวมถึงให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน</p>

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

<p>1. คำอธิบายรายวิชา</p> <p>ศึกษาความหมาย ประเภท แนวคิดและความสำคัญของจริยธรรมที่สามารถประยุกต์ใช้ในงานสาธารณสุข จรรยาบรรณในงานสาธารณสุข จิตอาสาทำงานสาธารณสุข หลักกฎหมายทั่วไป กฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรค กฎหมายเกี่ยวกับการบรรเทาสาธารณภัย กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและสิ่งแวดล้อม กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขและกฎหมายที่จำเป็นต่อการสาธารณสุข</p>											
<p>2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>บรรยาย</th> <th>สอนเสริม</th> <th>การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน</th> <th>การศึกษาด้วยตนเอง</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>บรรยาย 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา</td> <td>สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะรายหรือกลุ่ม</td> <td>ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม</td> <td>การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์</td> </tr> </tbody> </table>				บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง	บรรยาย 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะรายหรือกลุ่ม	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง								
บรรยาย 45 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนักศึกษา เฉพาะรายหรือกลุ่ม	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์								
<p>3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล</p> <p>อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ประมาณ 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (เฉพาะรายที่ต้องการ)</p>											

หมวดที่ 4 การพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา

1. คุณธรรม จริยธรรม
1.1. คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกในหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีจิตสาธารณะ เคารพในสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎระเบียบ ข้อบังคับของกฎหมายสาธารณสุข 2. ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรม ความมีเสียสละและเป็นแบบอย่างที่ดีที่สามารถชี้นำสังคมได้
1.2. วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยายพร้อมยกตัวอย่างกรณีศึกษาเกี่ยวกับประเด็นปัญหาด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขเพื่อชี้ให้เห็นประเด็นทางด้านคุณธรรม จริยธรรมและกฎหมายสาธารณสุขที่เกี่ยวข้อง 2. อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม และจริยธรรมในการสอน 3. กำหนดให้มีวัฒนธรรมองค์กร เพื่อปลูกฝังให้นักศึกษามีระเบียบวินัย 4. เน้นการเข้าชั้นเรียนตรงเวลาและการแต่งกายให้เป็นตามระเบียบของมหาวิทยาลัย 5. มอบหมายให้นักศึกษาทำงานเป็นกลุ่ม ฝึกการเป็นผู้นำ สมาชิกกลุ่ม ฝึกความรับผิดชอบ 6. การเป็นแบบอย่างที่ดีของอาจารย์
1.3. วิธีการประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. ประเมินจากการตรงต่อเวลาของนักศึกษาในการเข้าชั้นเรียน การส่งงานที่ได้รับมอบหมาย การเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 2. ประเมินจากความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 3. ประเมินจากพฤติกรรมการเรียนและการสอบ 4. ประเมินจากการนำเสนอผลการค้นคว้าด้วยตนเอง
2. ความรู้
2.1. ความรู้ที่ต้องได้รับ <p>ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจนและครอบคลุมเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข</p>
2.2. วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. บรรยาย อภิปราย 2. การทำงานเดี่ยวและงานกลุ่มโดยการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณและกฎหมายสาธารณสุข 3. การนำเสนอรายงานการค้นคว้าด้วยตนเอง
2.3. วิธีการประเมินผล

<ol style="list-style-type: none"> 1. การนำเสนองานหน้าชั้นเรียน 2. ประเมินจากรายงานการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษา 3. ผลจากการทำกิจกรรมกลุ่ม 4. การสอบย่อย สอบกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน
3. ทักษะทางปัญญา
3.1. ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาความรู้ ความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ในการป้องกันแก้ไขปัญหาการละเมิดจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชน 2. สามารถสืบค้นและประเมินข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย 3. สามารถนำความรู้ไปเชื่อมโยงและพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี
3.2. วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกระบวนการเรียนการสอนที่ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ทั้งในระดับบุคคลและกลุ่ม เช่น สะท้อนคิด การทำกรณีศึกษา ฯลฯ การสืบค้นและการสังเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ 2. อภิปรายกลุ่ม
3.3. วิธีการประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. การเขียนรายงานของนักศึกษา 2. การทำกิจกรรมกลุ่มและการนำเสนอผลงาน 3. การสอบเก็บคะแนนระหว่างเรียน 4. การสอบกลางภาคและปลายภาค
4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ
4.1. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> 1. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในฐานะผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม 2. สามารถปรับตัว รับฟัง ยอมรับความคิดเห็น และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ทั้งในฐานะผู้นำและสมาชิกของกลุ่ม 3. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานในองค์กรและกับบุคคลทั่วไป 4. สามารถรวมกลุ่มคิดริเริ่ม วางแผน และตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข 5. รับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างต่อเนื่อง
4.2. วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานเป็นเดี่ยว/กลุ่มและงานที่ต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การสืบค้นข้อมูล

3. สอดแทรกเรื่องความรับผิดชอบ การมีมนุษยสัมพันธ์ การเข้าใจวัฒนธรรมขององค์กร ฯลฯ
4.3.วิธีการประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. สังเกตพฤติกรรมและการแสดงออกของนักศึกษาขณะทำกิจกรรมกลุ่ม 2. การนำเสนอผลงานเป็นกลุ่ม 3. ประเมินความสม่ำเสมอของการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม 4. ประเมินความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย 5. ประเมินโดยเพื่อนร่วมชั้น
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
5.1.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา <ol style="list-style-type: none"> 1. พัฒนาทักษะการคิดคำนวณเชิงตัวเลขทางด้านปัญหาจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมาย สาธารณสุข 2. สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3. ก้าวทันเทคโนโลยีปัจจุบันและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อการสืบค้น ศึกษาด้วยตนเอง นำเสนอ และสื่อสาร 4. เข้าใจปัญหา วิเคราะห์ และเลือกใช้กระบวนการทางคณิตศาสตร์และสถิติที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา
5.2.วิธีการสอน <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน ในระหว่างผู้เรียน ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ 2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หลากหลายและเหมาะสม 3. จัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนนำเสนอผลงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางคณิตศาสตร์และสถิติ
5.3.วิธีการประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะการพูดในการนำเสนอผลงาน 2. ทักษะการเขียนรายงาน 3. ทักษะการนำเสนอโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4. การอภิปรายและแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมกลุ่มและในชั้นเรียน

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน				
สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนรู้ สอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
1	1. แนะนำรายวิชา 2. แนวคิด รากฐาน คุณลักษณะ และทฤษฎีทาง จริยธรรม	3	- ชี้แจงรายวิชา - บรรยาย - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
2	1. จริยธรรมวิชาชีพสาธารณสุข - ความหมาย ลักษณะ บทบาท และความ รับผิดชอบต่อวิชาชีพสาธารณสุข - จริยธรรมวิชาชีพสาธารณสุขกับ พระราชบัญญัติวิชาชีพการสาธารณสุขชุมชน	3	- ทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ก่อนเรียน - จัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ (Cooperative Learning) ตาม โครงการวิจัยในชั้นเรียน - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
3	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย - ความหมาย ที่มา วิวัฒนาการของกฎหมาย - ประเภท ลำดับศักดิ์ และการร่างกฎหมาย	3	- จัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ (Cooperative Learning)ตาม โครงการวิจัยในชั้นเรียน - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
4	1. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย (ต่อ) - การใช้และการตีความกฎหมาย - การดำเนินกระบวนการยุติธรรม	3	- จัดการเรียนรู้แบบ ร่วมมือ (Cooperative Learning)ตาม โครงการวิจัยในชั้นเรียน - สไลด์	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการ สอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
5	1. กฎหมายสาธารณสุขเกี่ยวกับบุคลากรและสถาน บริการสาธารณสุข - พระราชบัญญัติการประกอบโรคศิลปะ พ.ศ. 2542	3	- จัดการเรียนการสอน แบบร่วมมือ (Cooperative Learning)ตาม โครงการวิจัยในชั้นเรียน - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
6	1. กฎหมายสาธารณสุขเกี่ยวกับบุคลากรและสถาน บริการสาธารณสุข (ต่อ) - พระราชบัญญัติวิชาชีพและสถานพยาบาล	3	- จัดการเรียนการสอน แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ตาม โครงการวิจัยในชั้นเรียน - สไลด์ประกอบการสอน - ทำแบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์หลังเรียน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
7	1. กฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุข การป้องกันและ ควบคุมโรค และการคุ้มครองสุขภาพอนามัย - พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ.2535 - พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.2523	3	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - แบบฝึกหัด - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
8	สอบกลางภาค			
9	1.กฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุข การป้องกันและ ควบคุมโรค และการคุ้มครองสุขภาพอนามัย (ต่อ) - พระราชบัญญัติเชื้อโรคและพิษจากสัตว์ พ.ศ.2525 - พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2535	3	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถาม ท้ายบท - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
10	1.กฎหมายเกี่ยวกับยา ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และเครื่องมือแพทย์ - พระราชบัญญัติยา พ.ศ.2510 - พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ.2522	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถามท้ายบท - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
11	1.กฎหมายเกี่ยวกับยา ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท และเครื่องมือแพทย์ (ต่อ) - พระราชบัญญัติวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท พ.ศ.2528 - พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ.2531	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถามท้ายบท - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
12	1.กฎหมายเกี่ยวกับอาหาร เครื่องสำอาง และวัตถุอันตราย - พระราชบัญญัติอาหาร พ.ศ.2522	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถามท้ายบท	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
13	1.กฎหมายเกี่ยวกับอาหาร เครื่องสำอาง และวัตถุอันตราย (ต่อ) - พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ.2535 - พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ.2535	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถามท้ายบท	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
14	1.กฎหมายเกี่ยวกับอาชีพอนามัยและความปลอดภัย - พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ.2541 - พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2535	3	- บรรยาย ยกตัวอย่างประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถามท้ายบท - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการ สอน/สื่อที่ใช้	ผู้สอน
15	1.กฎหมายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (ต่อ) - พระราชบัญญัติเงินทดแทน พ.ศ.2537 - พระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2542	3	- บรรยาย ยกตัวอย่าง ประกอบ - แบบฝึกหัดและคำถาม ท้ายบท - สไลด์ประกอบการสอน	อ.ดร.นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
16	สอบปลายภาค			

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้				
กิจกรรมที่	ผลการ เรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
1		ทดสอบย่อย การทำงานกลุ่ม การนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้า	1-15	20%
2		การมีส่วนร่วมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เสนอความคิดเห็นในชั้นเรียน การเข้าชั้นเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมของสาขาวิชา	1-15	20%
3		สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8	30%
			16	30%

การประเมินผล : เป็นการประเมินผลแบบ อิงเกณฑ์

ช่วงการให้คะแนน	ช่วงการให้คะแนน	ช่วงการให้คะแนน	ช่วงการให้คะแนน
80 – 100	เกรด A	60 – 64	เกรด C
75 – 79	เกรด B+	55 – 59	เกรด D+
70 – 74	เกรด B	50 – 54	เกรด D
65 – 69	เกรด C+	ต่ำกว่า 50	เกรด F

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. เอกสารและตำราหลัก

1. นิธิพงศ์ ศรีบุญจมาศ. จริยธรรมวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุข.เอกสารประกอบการสอน.2557.
1. ธวัชชัย สัตยสมบูรณ์, บรรณาธิการ. กฎหมายสาธารณสุข. บริษัทประชุมช่างจำกัด : กรุงเทพฯ, 2542.
- 2.สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. กฎหมายเกี่ยวกับสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและนิติเวชศาสตร์.หน่วยที่ 1-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.2546.
3. สุจิตต์ เผ่าสวัสดิ์ และคณะ. จริยธรรมในเวชปฏิบัติ. กรุงเทพฯ. โอ.เอส.พรีนติ้งเฮ้า, 2547.
4. แหล่งสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต

- กระทรวงสาธารณสุข. <http://www.moph.go.th/> สำหรับค้นหาข้อมูล/ประเด็นข่าวต่าง ๆ / บทความประกอบการเรียน

- หมออนามัย. <http://www.mohanamai.com> สำหรับค้นหาข้อมูล/ประเด็นข่าวต่าง ๆ บทความประกอบการเรียน

- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. <http://www.krisdika.go.th> สำหรับการสืบค้นข้อมูลด้านกฎหมาย

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

ไม่มี

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อในประมวลรายวิชาจรรยาบรรณวิชาชีพและกฎหมายสาธารณสุขและเว็บไซต์ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น

1. <http://www.moph.go.th/>

2. <http://www.mohanamai.com>

3. <http://www.krisdika.go.th>

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

<p>1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา</p> <p>การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดโดยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ได้ให้นักศึกษาเข้าประเมินผลการเรียนการสอนทางเว็บไซต์ของคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยการนำแนวคิดและความคิดเห็นจากนักศึกษาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา - ข้อเสนอแนะผ่านเว็บบอร์ด ประจำรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนักศึกษา
<p>2. กลยุทธ์การประเมินการสอน</p> <p>ใช้กลยุทธ์ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอนดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ประเมินจากผลการประเมินผู้สอนของนักศึกษา - ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา - การทวนสอบผลประเมินผลการเรียนรู้
<p>3. การปรับปรุงการสอน</p> <p>หลังจากได้รับผลการประเมินการสอนในข้อ 2 จะมีการปรับปรุงการสอน โดยการจัดกิจกรรมในการระดมสมอง และสรรหาข้อมูลเพิ่มเติมในการปรับปรุงการสอน การสัมมนาการจัดการเรียนการสอน และการวิจัยในชั้นเรียน</p>
<p>4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา</p> <p>ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในรายวิชา ได้จากการสอบถามนักศึกษา หรือการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษา รวมถึงพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนักศึกษาโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร - มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยตรวจสอบข้อสอบ รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม
<p>5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา</p> <p>จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา จะมีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายวิชาทุก 5 ปี หรือตามข้อเสนอแนะปรับปรุงการสอนในข้อ 3 และผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ 4

ภาคผนวก ค.

ใบงาน

ภาคผนวก ง.
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นิธิพงศ์ ศรีเบญจมาศ
 วันเกิด วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2507
 สถานที่เกิด อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 139 หมู่ที่ 3 ตำบลซับเปิบ อำเภอวังโป่ง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67240
 ตำแหน่งหน้าที่การงาน อาจารย์
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ตำบลพลายชุมพล
 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
 โทรศัพท์ 055-267054
 โทรสาร 055-267054
 โทรศัพท์มือถือ 083-6232363
 อีเมลล์ : Nithipong.s@psru.ac.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2550 ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต (ส.ม.)
 สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 พ.ศ. 2554 ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม